

ניצנים

תוכנית הצהרונים הלאומית
משרד החינוך

משרד החינוך

המנהל הפדגוגי

היחידה לתכניות משלימות למידה - האגף לחינוך קדם יסודי

תוכנית העשרה חינוכית ניצנים בגני הילדים

הרפתקאות חג האור

יאי חופשת חנוכה

כסלו/טבת תשפ"ב, נובמבר 2021

הקדמה

התוכנית החינוכית שלפניכם מיועדת להפעלה במסגרת צהרונים ניצנים בגני הילדים. התוכנית כוללת מערכי פעילויות בהם תוכלו להשתמש לאורך יום הפעילות. בימי הפעילות בחנוכה נעסוק בפעילויות סביב שירים, סיפורים ויצירות ייחודיות בנושא החג.

הרפתקאות חג האור

במהלך כל אחד מימי הפעילות נעסוק בדרכים שונות ומגוונות בסיפור החג ההיסטורי, בפן הערכי של נתינה ועזרה לזולת ובסמלי החג כחג האור. נתמקד בביטוי אישי, חברתי ורגשי. במהלך הפעילויות הילדים שותפים פעילים, יוזמים ומעורבים. תוכנית זו מכוונת להעשרת עולם הידע של הילדים.

ידע

הילדים יחשפו לסיפור ההיסטורי של חג החנוכה. יכירו סיפורים ושירים מעניינים הקשורים בחג ויתנסו ביצירה חווייתית מרחיבת אופקים, מעשירה ומהנה.

מיומנויות

במהלך הפעילויות השונות ישתפו הילדים פעולה עם חברים, ייהנו מפעילויות חווייתיות, יחלקו ביניהם תפקידים ואחריות, יפתחו יוזמות אישיות, יגלו פתיחות לרעיונות חדשים, ישתפו ברגשותיהם ויהיו שותפים לפיתוח הדמיון דרך ניהול שיח ושיתוף הדדי. הילדים יחשבו על נושאים מוכרים בדרכים חדשות, יציעו הסברים או פתרונות חלופיים, ילמדו לייצר הקשרים חדשים בין תחומי ידע שונים, ולהפיק תוצרים מקוריים, רלוונטיים ובעלי ערך. יתנסו בחשיבה מחוץ לתבניות קבועות וילמדו לבחון הסברים ותופעות ממגוון נקודות מבט.

ערכים

הילדים יכירו בערכו של ערך הנתינה, ילמדו על הכוח שיש בידינו כאשר אנו פועלים ביחד כקבוצה. הילדים יכירו בחשיבות הקשר בין אדם לחברו, אחריות הדדית, כבוד האדם, כבוד לחברים ולחברות, ערכי מורשת לאומית – חג החנוכה, אהבת הדעת וחדוות הלמידה.

הפרוייקט מבוצע ע"י חברת אקסיומה עפ"י מכרז היקפים משתנים מס' 15/5.2019
הפרוייקט מבוצע עבור היחידה לתוכניות משלימות למידה, משרד החינוך
עיצוב גרפי: הגר אורן

הרפתקאות חג האור

קבלת הילדים ופעילות במרחב

פעילות לפתיחת היום	ברוך הבא חג החנוכה	נעים מאד אדון סביבון	הנר והבקבוק השובר	הדבק את השלהבת	מי הדליק את החושך?	להאיר את הלב
--------------------	--------------------	----------------------	-------------------	----------------	--------------------	--------------

ארוחת בוקר

פעילות העטרה חינוכית	זמן סיפור "נשיקה של חנוכה"	"חנוקסם"	"הדרקון וסוד הענפים"	קסם של סביבון	תיאטרון צלליות	פסטיגל ילדי האור
----------------------	----------------------------	----------	----------------------	---------------	----------------	------------------

פעילות בחצר

פעילות לסיום היום	אור וצל	לבת מכל הלב	בואו נשתף פעולה	בינגו חנוכה	קסם דמי החנוכה	"הקונדיטוריה שלנו" חידון החנוכה הגדול
-------------------	---------	-------------	-----------------	-------------	----------------	---------------------------------------

פעילות פתיחה - "ברוך הבא חג חנוכה"

עזרים:

חבילת מדבקות עם סמלי חנוכה (חנוכייה, סביבון, כד, סופגנייה, לביבה, מעות חנוכה ועוד)

מהלך הפעילות:

הילדים ידביקו על המצח מדבקות שונות.
כל ילד/ה המעוניינים להשתתף יוזמנו ע"י המובילים האחד אחרי השנייה
להציג לחברים האחרים סמלים שונים של חנוכה ולנסות לנחש איזו מדבקה יש להם על המצח.
כאשר הם מצליחים להציג נכונה, כל החברים יסמנו להם שהצליחו במחיאות כפיים.

נספר לילדים כי במהלך כל שבוע החנוכה,

בכל יום נבחר שיר של חנוכה,

נקריא את מילותיו ונשיר אותו יחדיו.

לקראת סוף ימי הפעילות

נערוך את המופע הגדול:

"פסטיגל שירי חנוכה"

בהשתתפות תלמידי הצהרון.

באפשרותכם לבחור באיזו שעה ביום

ללמד את הילדים את השירים.

***בהמשך התוכנית מופיעים השירים וקישורים לשירים.**

נפתח את שבוע חנוכה – נקריא ונסביר את מילות השיר ונשיר את : "ימי החנוכה"

מידע למובילים:

נקריא לילדים את מילות השיר שורה אחר שורה ונבקש מהם להסביר

על מה לדעתם מספרת השורות בשיר.

נבקש מהילדים לחפש מילים נרדפות – מילים שונות שיש להן את אותה המשמעות בשיר

(גיל = שמחה, האירו = הדליקו, ניסים = נפלאות)

תרגום לעברית: מרדכי ריווסמן

ימי החנוכה

יְמֵי הַחֲנֻכָּה, חֲנֻכַּת מְקֻדָּשֵׁנוּ
בְּגִיל וּבְשִׂמְחָה מְמַלְאִים אֶת לְבָנוּ
לֵילָה וַיּוֹם סְבִיבוֹנֵינוּ יִסֹּב
סְפָגְנִיּוֹת נֹאכֵל בָּם לָרֹב.

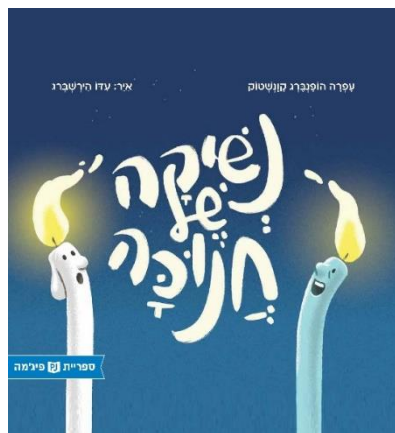

הָאֵירוּ, הַדְּלִיקוּ
נֵרוֹת חֲנֻכָּה רַבִּים -
עַל הַנִּסִּים וְעַל הַנִּפְלְאוֹת
אֲשֶׁר חוֹלְלוּ הַמַּכְבִּים

פעילות העשרה חוויתית - "נשיקה של חנוכה"

כתבה: עפרה הופנברג קוונשטוק / אייר: עידו הירשברג / הוצאת ידיעות ספרים / ספריית פיג'מה

מידע למובילים:

את שבוע חנוכה נפתח עם הסיפור "נשיקה של חנוכה" בערב חג החנוכה השמש חושש שלא יישאר לו אור אם יחלוק אותו עם שאר הנרות. כאשר האור עובר לבסוף מנר לנר, הוא לומד כי "אין סופית הלהבה, היא דומה לאהבה."

הספר "נשיקה לחנוכה" חוגג את חג החנוכה בהשראת מקור עתיק: "כָּאֵדָם שְׂמַדְלִיק נֵר מִנֵּר, הֵנָּה דוֹלֵק וְחִבְרוּ אִינוּ חֶסֶר." במדבר רבה י"ג

עזרים:

הספר "נשיקה של חנוכה" - מתוך ספריית פיג'מה

מהלך הפעילות:

נקריא לילדים את הסיפור כאשר אנו מאפשרים להם להתבונן בתמונות.

לסיכום:

נפתח בשיחה עם הילדים.
למה השמש לא רצה להדליק את הנר? ממה הוא חושש?
האם גם אתם חוששים לתת דברים לאחרים?
איך, לדעתכם, הרגיש השמש אחרי שהנר נדלק?
איך אתם מרגישים כאשר מעניקים לכם דברים?
איך אתם מרגישים כשאתם מעניקים לאחרים ומשמחים אותם?
(מתוך ספריית פיג'מה)

משחק.

בספור "מאנישים" את הנרות ונותנים להם תכונות אנושיות.

נזמין את הילדים להתחלק לקבוצות של שמונה ילדים וליצור בגופם חנוכייה עם שמונה "נרות".
בכל קבוצה המובילים יבחרו ילד/ה לתפקיד השמש "וידליקו את הנרות" האנושיים בדרכים מגוונות כמו טפיחה על הגב, מחמאה או מילת קסם.

כל "נר" ש"ידלק" יניע את גופו בדרך שיבחר כדי להמחיש את תנועת השלהבת.

פעילות סיום - משחק תופסת "אור וצל"

עזרים והכנה מראש:

הדליקו את האור רק בצד אחד של הצהרון (בצד שאתם לא משחקים) והשאירו את הצד השני חשוך (עד כמה שניתן, בהתאם למקום).

המובילים יראו לילדים באיזה מתחם ניתן לשחק (לא לברוח החוצה לחלק אחר)

אם יש לכם **מנורה נוספת** אותה ניתן להדליק מהצד - זה יוסיף .

מהלך הפעילות:

המובילים יזמינו מתנדב או מתנדבת להיות ה"תופסים".

נזמין את הילדים לעמוד במעגל גדול, ה"תופס/ת" יעמדו במרכז המעגל ויספרו עד 3,

תפקיד התופס ל"תפוס" את החברים רק בעזרת דריכה על הצל שלהם.

חוקי המשחק הם: אין לגעת בחברים בעזרת הידיים,

אלא רק בעזרת דריכה על הצל הקרוב לגופם על הארץ.

מי שנתפס מחליף את התופס.

נזמין את הילדים לשבת במעגל ולעצום את העיניים אם ירצו.

מחרוזת שירי חנוכה נספר לילדים כי אנו עומדים להשמיע להם

אך מה שמייוחד במחרוזת הזו שכלל אין כלי נגינה והזמרים יוצרים

גם את צלילי כלי הנגינה רק בעזרת גרונם.

את הביצוע הזה מבצעת להקת האקפלה הישראלית Quinta.5.

פעילות פתיחה - נעים מאד אדון סביבון

עזרים:

סביבונים שונים (כמספר כל הילדים בצהרון)

מהלך הפעילות:

נזמין את הילדים להושיט את ידם אל קופסת הסביבונים בתורם ולקחת סביבון.

נזמין את הילדים להתפזר במרחב, לשבת על הארץ ולסובב את הסביבונים.

ניתן לילדים מספר דקות להתאמן בסיבוב הסביבונים.

כעת נתחיל במשימות – המובילים ינחו את הילדים בכל פעם במשימה אחרת.

לסובב את הסביבון וכל זמן שהוא מסתובב לבצע משימה אחרת ללא בפסקה עד שהסביבון מפסיק להסתובב.

- לעמוד על רגל אחת
- לקפוץ במקום כמה שיותר קפיצות
- להסתובב כמו סביבון
- לדלג סביב
- וכל משימה נוספת העולה על דעתכם בהתאם ליכולות הילדים.

פעילות העשרה חוויתית - חנוקסם

יצירת פנס קסם לחנוכה

הכנה מראש:

הדפסת ציור הקסם כמספר הילדים

מידע למובילים:

היום יכינו הילדים יצירה ייחודית הקשורה בחג האור.
אנחנו בוחרים "להאיר" את חיינו בדברים טובים
והיום נכין יצירה יפיפיה ונאיר אותה בפנס הקסם שלנו.

עזרים:

דף שקף 4A כמספר הילדים
דף בריסטול לבן כמספר הילדים
דף בריסטול שחור כמספר הילדים
דפיים להדפסה ציור לחנוכה כמספר הילדים
כעשרה דפי בריסטול שחורים נוספים
לורדים שחורים (פרמגנט)

עפרונות

טושים (שלא נמחקים משקף)

שדכן

מספריים

מהלך הפעילות:

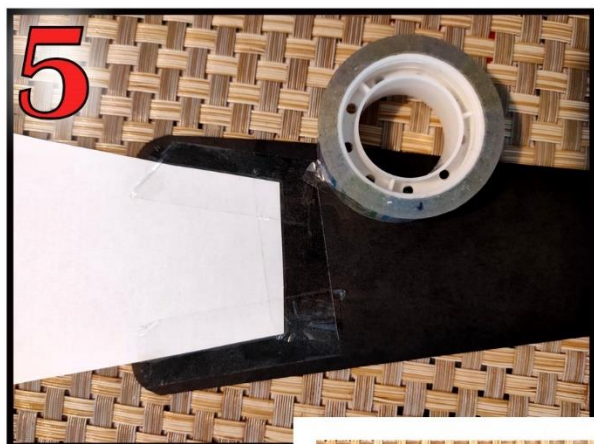
נחלק לילדים את הדפים המודפסים עם הציור לחנוכה.
ננחה את הילדים להניח את דף השקף על הציור ובעזרת לורד שחור
לעבור בעדינות על הקווים של הציור.

לאחר שהעתיקו את הציור לשקף, יהפכו הילדים את השקף
ויצבעו את הציור (בין הקווים השחורים) בטושים עפ"י בחירתם.

כשהציור מוכן וצבוע על השקף, יהפכו הילדים שוב את הציור ויניחו אותו על הבריסטול השחור
ויחברו אותו בעזרת השדכן (את צידי הדף והחלק העליון של הציור) אל הדף השחור.
(להשאיר את הצד התחתון פתוח).

נניח לרגע את הציור בצד, בעזרת מספריים יגזרו הילדים את אלומת הפנס מהדף הלבן
ויגזרו מלבן מבריסטול שחור נוסף.
הילדים יחברו בעזרת דבק / שדכן את אלומת האור לידיית הפנס.
ועתה שהפנס מוכן הראו לילדים כיצד להכניס בזירות
את אלומת הפנס מהחלק התחתון של הציור
וראו איזה פלא, הציור שלנו מתגלה במלוא הדרו.

הזכירו לילדים לרשום את שמם על שני חלקי היצירה (גם על הציור וגם על הפנס)

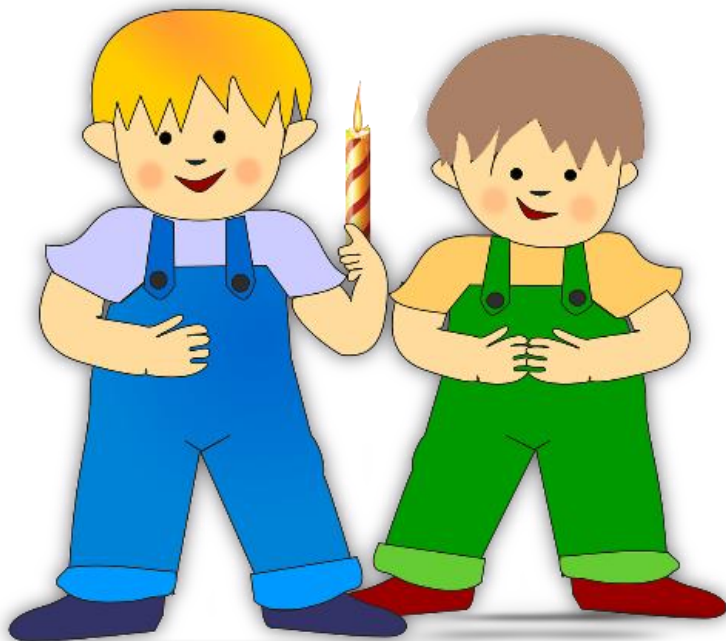
פעילות סיום - לתת מכל הלב

מידע למובילים:

פתגם ידוע מספר על אותו הנר שמדליק את חברו והוא... אינו חסר.
גם אנו יכולים "לתת" אחד לשני "דברים" שגם אם ניתן מהם הרבה מאד, לנו הם לא יגמרו לעולם.
אז מה אפשר לתת לחבר שלעולם לא יגמר?

מהלך הפעילות:

נזמין את הילדים לשבת במעגל על הארץ ובכל סבב נחליט על דבר שאותו אפשר לתת לחברים וגם לקבל מהם. למשל: חיוך.
המובילים "יתנו" את החיוך הראשון לתלמיד היושב לימינם וכך ימשיך לו החיוך במעגל עד שיחזור אליכם.
נערוך כמה סבבים כאלה. נשאל את הילדים איזה עוד "דברים" אנו יכולים לתת לחברים ותמיד ישאר גם לנו.
דוגמות: מילה טובה, טפיחה על השכם, לחיצת יד, חיבוק, בדיחה מצחיקה, הקשיבו לילדים וקבלו מהם רעיונות נוספים.

היום נקריא נלמד ונשיר את השיר: "הבה נרימה"

הבה נרימה

מילים: לוין קיפניס לחן: ג'ורג' הנדל

הִבֵּה נְרִימָה
נֵס וְאַבּוּקָה -
יַחַד פֹּה נְשִׁירָה
שִׁיר - הַחֲנֻכָּה.
מִכַּבִּים אֲנַחְנוּ,
דְּגָלֵנוּ רָם, נָכוֹן,
בַּיּוֹנִים נִלְחָמָנוּ
וְלָנוּ הַנִּצָּחוֹן.

פָּרַח אֶל פָּרַח
זֶר גָּדוֹל נִשְׁזַר,
לְרֹאשׁ הַמִּנְצָח,
מִכַּבִּי גִבּוֹר.

נקריא לילדים את השיר שורה אחר שורה ונשאל לפרש המילים הבאות:

אבוקה? = לפיד

רם? = גבוה

נכון? = מוכן

נלמד את מילות השיר ונשיר ביחד, המובילים מוזמנים להמציא תנועות יחודיות לשיר.

פעילות פתיחה - הנר והבקבוק השובב

עזרים:

4 נרות חנוכה קשורים לחוט באורך 50 ס"מ
כשבקצה החוט נקשור לולאה מספיק גדולה
כדי שכף היד של הילדים תוכל להכנס לתוכה.
4 בקבוקי מים (ליטר וחצי ריקים)

מהלך הפעילות:

מטרת המשחק להצליח להשחיל את נר החנוכה לבקבוק
מבלי שהבקבוק יפול.
נפזר במרחב 4 בקבוקים ריקים ונניח לידם ארבע נרות קשורים לחוטים
עם הלולאה בקצה החוט.
בכל סבב נזמין ארבעה מתנדבים שרוצים לנסות את מזלם
בהשחלת הנר לבקבוק השובב, שכל הזמן מט ליפול.
הילדים יקשרו את החוט למותניים
כאשר החוט נופל מתחת לגב לכיוון הרצפה
וינסו בלי עזרת הידיים ובלי להחזיק את הבקבוק,
לנסות ולהצליח להשחיל את הנר לבקבוק.

פעילות העשרה חוויתית - "הדרקון וסוד הענפים"

מאת: נטעלי גבירץ איורים: מנחם הברשט / ספריית פיג'מה

מידע למובילים:

"כשיבוא הדרקון אני אנצח," כך חושב כל אחד מששת האחים שבסיפור, אבל מי מהם באמת חזק מספיק לנצח דרקון? והאם בכלל יש ביניהם אחד כזה? האחים מנסים ללא הצלחה, עד שהם לומדים את סוד הכוח שבשיתוף פעולה.

בחג החנוכה חוגגים את נצחון המכבים על היוונים. הסוד בכוחם של המכבים הוא הכוח שלהם יחד, שיתוף הפעולה שלהם. היום נקריא לילדים סיפור המעודד שיתוף פעולה המראה כי כשאנחנו ביחד – כוחנו עולה.

עזרים:

הספר "הדרקון וסוד הענפים" הסיפור על חנוכה כאן מתוך החוברת דף צביעה דרקון טושים

מהלך הפעילות:

כהכנה לסיפור "הדרקון וסוד הענפים" נחזור ונספר לילדים את סיפור החנוכה על מנת להגיע אל זו המסקנה. (כמפורט במידע למובילים)

פעם, מזמן, בתוך חומות ירושלים, עמד בית המקדש, והכהנים שעבדו בבית המקדש הדליקו בו את מנורת הזהב. היננים, ששלטו באותה התקופה באזור, הגיעו וכבשו גם את ארץ ישראל. במהרה הם הגיעו עד לירושלים. היננים האמינו באלילים והתפללו לפסלים עשויי אבן, והיו מעננים שכלם יאמינו, בדיק כמותם, באלילים הינניים שלהם. למלך היננים, קראו אנטיוכוס, ואנטיוכוס לא היה סבלני כלפי היהודים. הוא שלח את חיליו לכבש את ירושלים כשהם עטויים שריון וקסדת ברזל, בידיהם חרבות ומגנים, והם רכובים על פילי מלחמה עצומים.

הפילים הללו רמסו כל דבר שנקרה בדרךם, והגיעו עד לבית המקדש שעל הר הבית. הם רמסו את חצר בית המקדש, והלוחמים היננים הוציאו מבית המקדש את מנורת הזהב. היננים הוציאו מבית המקדש את כל הכלים הקדושים והיקרים, הורידו את הפרכת, ואת כדי החרס המלאים שמן זית זה, עביר המנורה שהם נפצו. במרכז בית המקדש העמידו היננים פסל של אל, ואנטיוכוס הרשע הכריז שמעתה יהיו היהודים יננים. הוא אסר עליהם ללמד תורה,

לשמר שבת ולהתפלל לאלהים שלהם.

אנטיוכוס שלח שליחים כדי להפיץ את הבשורה ולוודא שהיא מתבצעת. אחד משליחיו הגיע למודיעין, שם התגוררה משפחת כהנים שעבדו בבית המקדש. לאבי המשפחה, זקן חכם, קראו מתתיהו הכהן. השלים הינו העמיד באמצע הכפר מודיעין פסל, וקרא לכל התושבים להתאסף, לשמע את החקים החדשים. רק מתתיהו הזקן לא הסכים. הוא קפץ על הפסל ורסק אותו. מתתיהו קרא לכל התושבים שלא ישמעו לקול המלך, ולא יהפכו למתונים. הוא הזמין אותם להסתתר במערות שם ילמדו תורה בלי שאף אחד ידע וילמדו גם להלחם.

אנשי מודיעין שמעו בקול מתתיהו, עזבו הכל ויצאו להתחבא בְּהָרִים. הם גלפו להם חרבות עץ, למדו להלחם והמשיכו לקיים את מנהגיהם היהודיים. מתתיהו כבר היה איש מבגר מאד, הוא החליט לאסוף את כל בניו והעביר את השרביט לבנו, יהודה המכבי (מכבי היה הפנוי של יהודה, כמו בוב הבנאי למשל),

ובקש שכלם ישמעו בקולו, ושהוא ינהיג אותם במלחמה נגד היוונים,

כי אם הם ילחמו יחדו הם ינצחו.

בינתיים המלך אנטיוכוס, שפעס שחלק מהיהודים מסרבים ל להפך ליוונים, שלח עוד ועוד לוחמים ופילים על מנת להכריח אותם. יהודה המכבי אסף את כלם והכריז שהגיעה העת למלחמה, ושהם יצליחו לגרש את היוונים מהארץ. היהודים במערה (שנקראו מכבים כי היו לוחמיו של יהודה המכבי) קיוו להצליח על אף שהם מעטים וחסרי כלי נשק. כשהגיעו היוונים היהודים פרצו מהמערה בהפתעה, ונצחו את היוונים ולבסוף הצליחו וגרשו אותם מהארץ.

לאחר שחזרנו על סיפור החנוכה בקצרה נראה לילדים את כריכת הספר: **"הדרקון וסוד הענפים"** נאמר להם את שמו של הסיפור, את שם הסופרת ואת שם המאייר. נשאל את הילדים האם הם חושבים שזה סיפור שקשור לחנוכה? אם תשובתם חיובית שאלו אותם באיזה אופן? האם ניתן על פי הציור על הכריכה לדעת אם הסיפור קשור לחג? נקריא לילדים את הסיפור. הסיפור כתוב בחרוזים נפלאים ומתנגן באוזן בצורה נעימה אם תקפידו על החריזה.

בתום הסיפור נשאל את הילדים:

כיצד הרגשתם שהקשבתם לסיפור?

מה זה שיתוף פעולה? האם חשוב לשתף פעולה? מתי חשוב לשתף פעולה כדי להצליח?

אילו דברים אפשר לעשות לבד וגם יחד ומה אתם מעדיפים?

מה הייתה הסיבה שבזכותה הצליחו הילדים לנצח את הדרקון?

האם אתם הייתם מצליחים לנצח את הדרקון?

האם הייתם מנסים לבד או נעזרים בחברים?

אם מזג האוויר מאפשר זאת תוכלו להזמין את הילדים לאסוף ענפים מחצר הצהרון ולנסות לבדוק מה קורה לענפים כאשר תנסו לשבור אותם אחד אחד ואת כולם יחדיו.

פעילות סיום - בואו נשתף פעולה

עזרים:

מחשב / רמקולים

שיר קצבי שהילדים אוהבים

כדורי גומי או כדור ספוג גדול (לפי מס' הקבוצות שתחלקו את הילדים)

חתיכת בד / אלבד (לפי מס' הקבוצות)

מהלך הפעילות:

נזמין את הילדים לעמוד בשני מעגלים (או יותר, אם יש הרבה ילדים בצהרון)

ניתן לכל קבוצה כדור.

מטרת הקבוצה לזרוק את הכדור למעלה ושכל פעם חבר או חברה אחרים יתפסו את הכדור אך מבלי שהכדור יפול אל הרצפה.

ניתן לשנות את המשימות לפי היכולות והגילאים.

1. לזרוק כדור לאוויר ולתפוס.

2. להתמסר בין חברי הקבוצה מבלי שיפול

3. לאחוז בכדור רק ביד אחת ולהעבירו בין חברי הקבוצה מיד אל יד מבלי שיפול.

4. לקחת חתיכת בד / אלבד בערך בגודל 1 מ' על 1 מ'

להניח עליו את הכדור כשכולם אוחזים

בבד מסביב ולגלגל את הכדור מבלי שיפול.

היום נקריא נלמד ונשיר את השיר : "חנוכיה לי יש"

חנוכיה לי יש

מילים: שרה גלוזמן
לחן: ניסן בהן מלמד

חנוכיה לי יש,
צוחקת בה האש
ושחה לי בלאט -
על פד קטון אחד.
חנוכיה שלי
אורך נא העלי!

עמד בצד הפח
הפח עם שמן זך
הדליקו בו האור
לשיר ולמזמור.
חנוכיה שלי
אורך נא העלי!

קרה אזי הנס
לעם אשר העז
ללחם אלי הדרור -
עמי הוא הגבור.
חנוכיה שלי
אורך נא העלי!

ובהיכל דלקה
חנוכיה זכה
ספרה בלאט לכל
פיצד פורק העל.
חנוכיה שלי
אורך נא העלי!

נקרא את השיר שורה אחר שורה ונשוחח עם הילדים על משמעות המילים.

מילות עזר להסבר:

שחה - מהמילה שיחה (אומרת)

בלאט - בשקט, בצנעה

דרור - חופש

כד שמן = פח שמן

היכל - כינוי לבית מקדש

זכה - נקייה, טהורה, צלולה

פעילות פתיחה - הדבק את השלהבת

הכנה מראש:

חנוכייה מנייר גדולה תלויה על אחד מלוחות התוכן בחלק התחתון
(מספיק נמוך שהילדים יגיעו עם היד לקצה הקנים)
שלהבות גזורות מנייר (מצורפת שבלונה לנוחיותכם)
כאשר מדביקים ריבוע סקוץ זכר בחלק האחורי של כל שלהבת.
הכינו מראש את השלהבות (ניתן להכין כמספר הילדים
ולאחר מכן לנצל אותם ליצירה וקישוט הצהרון)

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשירי חנוכה - בשקט ברקע

חנוכייה מנייר על לוח תוכן
שלהבות מנייר לבן
דף שבלונה להדפסה (להכנת השלהבות)
סרט סקוץ זכר
מספרים
2 סרטים (בנדנה) לקשירה על העיניים

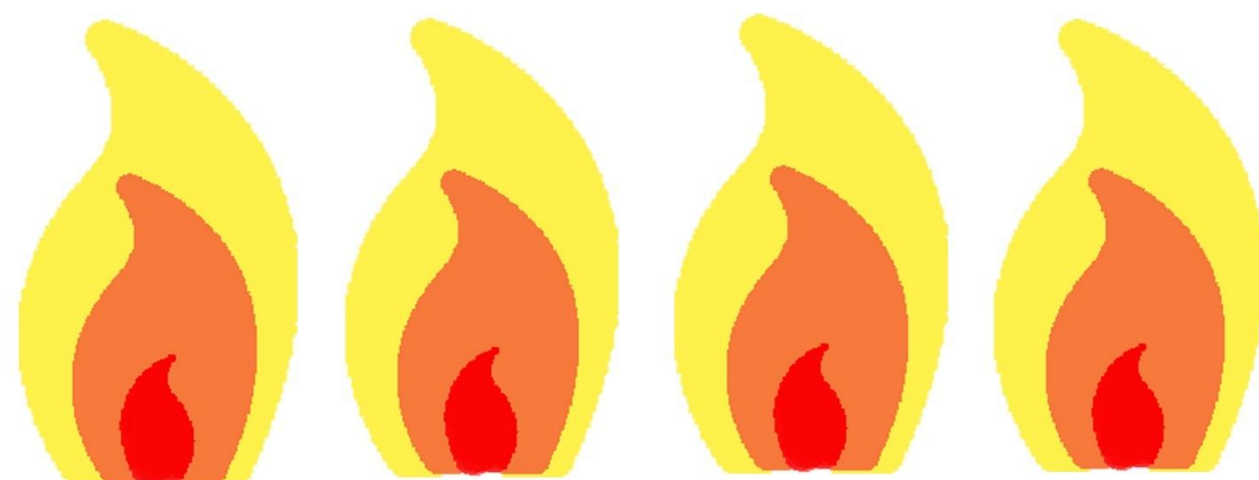
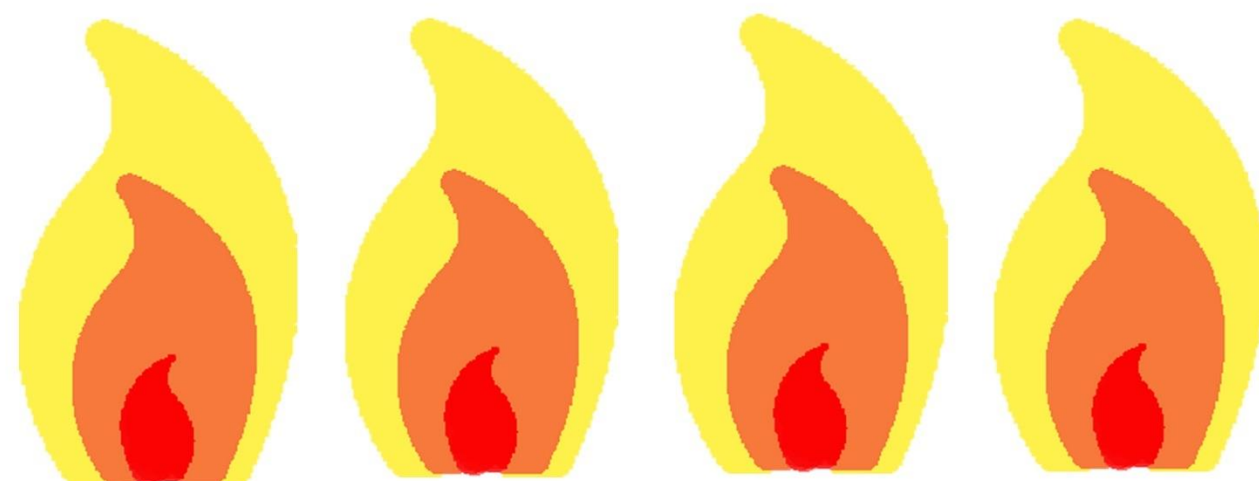
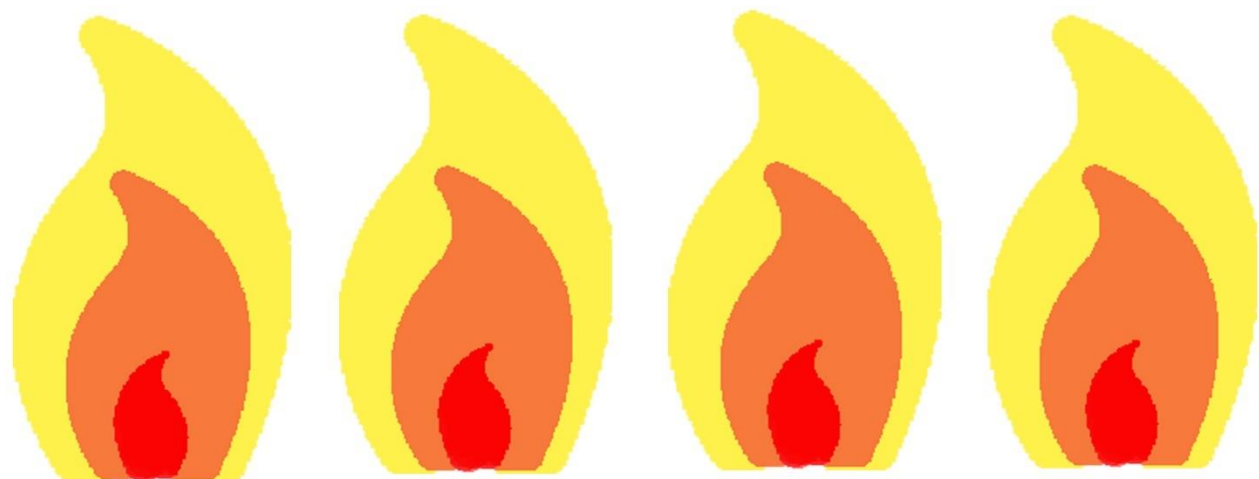

מהלך הפעילות:

נזמין את הילדים המעוניינים להשתתף , בכל סבב שני ילדים, לפי הסדר,
נקשור על עיניהם את הסרט נעמיד אותם עם הפנים לכיוון הלוח
ונראה להם את הקנים עליהם אנו צריכים "להדביק" את השלהבות.
העמידו את הילדים במרחק מספיק רחוק על מנת שתלמידי הצהרון
יוכלו לכוון אותם (רק במילים) לאן עליהם להתקדם.
*אנא הקפידו שלא יהיו מכשולים מכל סוג שהוא במסלול בו אמורים הילדים ללכת לכיוון הלוח.
(שטיחים, מזרונים, פרקט שנקרע וכדומה)

מטרת המשחק: להניח את השלהבות במקומן על הקנים עם עיניים מכוסות.

ניתן להנעים את זמנכם במהלך המשחק עם שירי חנוכה עליזים בשקט ברקע.

פעילות העשרה חוויתית - קסם של סביבון

מידע למובילים:

בפעילות זו שתי אפשרויות להכנת סביבון קסום.
הסביבון הראשון – "מערבב" את צבעי היסוד ויוצר צבעים חדשים בזמן הסיבוב.
הסביבון השני – מקסים, צבעוני וקל להכנה.
בחרו את היצירה שמתאימה לילדים שלכם או את שתיהן.

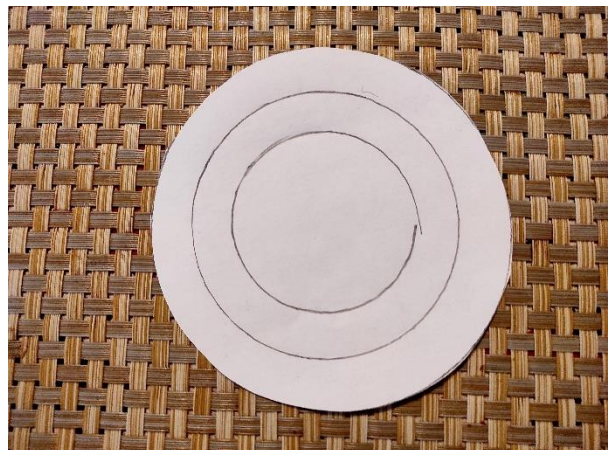
סביבון ראשון – "סביבון של קסם"

עזרים:

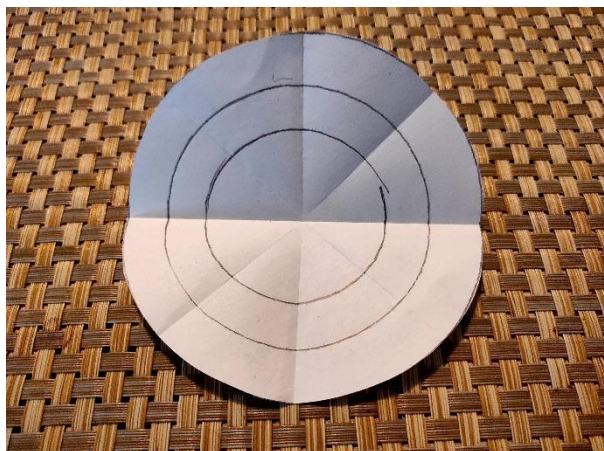
מחשב / רמקולים
קישור לשיר "כך נולד הצבע"
מילים ולחן: דתיה בן דור
דפי בריסטול לבנים (כמספר הילדים)
טושים בצבעי היסוד (צהוב, אדום, כחול (רצוי תכלת)
עפרונות
מקלות גפרורים (ללא החלק של הגופרית)
תקליטור שמע (דיסק) משומש
קערית בקוטר קצת יותר קטן מהדיסק
מכסה של צנצנת בקוטר קצת יותר קטן מהקערית
מספריים
פלסטלינה

מהלך הפעילות: "סביבון של קסם"

נחלק לילדים את דפי הבריסטול, בעזרת הדיסק ועיפרון יציירו הילדים עיגול במרכז הדף.
לאחר מכן יציירו שני עיגולים נוספים קטנים בתוך העיגול הגדול.
הילדים יגזרו את העיגול הגדול.

לאחר שגזרנו את העיגול יקפלו הילדים את העיגול לחצי, אח"כ לרבע ואח"כ לשמינית עד שנוצרים לנו הסימנים האלה על הדף.
הנחו את הילדים בעזרת העיפרון לשרטט על קיפולי הדף עד שתתקבל הצורה הבאה. ראו דוגמה:

כעת בוחרים לכל מעגל זוג אחד מתוך שלושת צבעי היסוד (אדום וצהוב – כחול ואדום – צהוב וכחול) וצובעים בזהירות כל מעגל בשני צבעים בלבד. ראו דוגמה:

לאחר שהסביבון שלנו צבוע הנחו או עיזרו לילדים לחזור חור קטן במרכז בעזרת חוד העיפרון והילדים ישחילו את מקל הגפרור, לאחר מכן יקחו חתיכה קטנה של פלסטלינה ויקרצו ממנה צורה של עיגול אותו יש להניח על מקל הגפרור בצד אחד. אם יש צורך נוסיף גם עיגול קטן בצד השני. ראו דוגמה:

ועתה ראו איזה קסם – כאשר נסובב את הסביבון שלנו במהירות
צבעי היסוד נעלמים ובמקומם מופיעים צבעים חדשים.

נזמין את כל הילדים וכל הסביבונים לתפוס את מקומם במרחב הצהרון
ולצלילי השיר "כך נולד הצבע" נסובב את סביבוני הקסם להנאתנו.

סביבון שני – "הסביבון הצבעוני"

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור לשיר סביבון סוב סוב סוב

מילים: לוין קיפניס לחן: עממי

דפי סול בצבעים זוהרים כפול ממספר הילדים – המובילים יחתכו אותם מראש לשני חצאים
תקליטור שמע (דיסק) משומש
קערית בקוטר קצת יותר קטן מהדיסק
מכסה של צנצנת בקוטר קצת יותר קטן מהקערית
ועוד מכסה בקוטר יותר קטן
מקלות עץ קטנים
עפרונות
מספרים
אופציה – מדבקות קטנות עם סמלי חנוכה להדבקה על הסביבון

מהלך הפעילות: "הסביבון הצבעוני"

נחלק לכל ילד 5 חצאים באיזה צבעים שיבחרו.
בעזרת הדיסק, מכסה של צנצנות, קערית, או כוס
יציירו הילדים 5 עיגולים בגדלים ובצבעים שונים. (אם זה קשה ניתן לגזור גם ריבועים)
כך שיונחו אחד מעל השני.
הילדים יגזרו את העיגולים וידביקו אותם בעזרת דבק סטיק אחד על השני בדיוק במרכז.
לאחר מכן יקחו הילדים עיפרון ויחוררו בעזרתו חור באמצע לתוך כל העיגולים
וישחילו את חצי המקל עץ.
אם רוצים ניתן לקשט עם מדבקות של סמלי החג.
הסביבון הציבעוני שלנו מוכן 😊

לסיום נזמין את כל הילדים וכל הסביבונים לתפוס את מקומם במרחב הצהרון
ולצלילי השיר "סביבון סוב סוב סוב" נסובב את סביבוני הקסם להנאתנו.

פעילות סיום - בינגו חנוכה

הכנה מראש:

הדפסת דפי הבינגו וגזירת לוחות המשחק. (מספריים)
רשמו באותיות דפוס מנוקדות או ציירו על פתקים קטנים את רשימת המילים המתארות את
הציורים שבכרטיסיות הבינגו, גזרו אותן וקפלו את הפתקים והניחו בתוך קערה.

עזרים:

דפי לוחות בינגו מודפסים
עפרונות

מהלך הפעילות:

נחלק לילדים את כרטיסיות המשחק ועפרונות.
המובילים יזמינו בכל פעם תלמיד אחר שירצה לשלוף פתק מהקערה והוא יאמר לכל הילדים
מה יצא. מי שיש לו על כרטיסיית הבינגו את הציור המתאים יסמן / יחורר בעזרת העיפרון.
הסבירו לילדים כי מי שממלא ראשון את הכרטיסייה, קורא בקול: "בינגו חנוכה"
והוא הזוכה.

תוך כדי המשחק ניתן לשוחח עם הילדים על סימני החג.

היום נקריא, נלמד ונשיר את השיר: **"באנו חושך לגרש"**
מילות השיר "באנו חושך לגרש" מספרות בעצם על ערבות הדדית.
המובילים יקריאו את מילות השיר שורה אחר שורה ויבקשו מהילדים להסביר מה לדעתם משמעות השיר.

נכוון את הילדים כאשר נסביר להם את משמעות המשפט:
"כל אחד הוא אור קטן וכולנו אור איתן"
אם כולנו נאחד כוחות, נשתף פעולה ונעזור האחד לשני
מהכוחות של כל אחד מאיתנו יוצר כוח גדול יותר.
מכל האורות הקטנים המצויים בכל אחד ואחת מאיתנו ניתן ליצור אור גדול.

ערבות ואחריות הדדית תורמת לכולנו כקבוצה כאשר כל אחד מהקבוצה
מביא את הטוב ביותר שבו למען מטרה משותפת של הקבוצה.
ביחד זה כוח. חברו את הסיפור של שיתוף הפעולה של המכבים שהביא לנצחונם על היוונים.

באנו חושך לגרש

מילים: שרה לוי תנאי לחן: עמנואל עמירן

בָּאנוּ חֹשֶׁךְ לְגֵרֶשׁ, בְּיָדֵינוּ אֹר וְאֵשׁ.
כָּל אֶחָד הוּא אֹר קָטָן וְכָלֵנוּ אֹר אִיתָן.
סוּרָה חֹשֶׁךְ, הִלָּאָה שְׁחֹר!
סוּרָה מִפְּנֵי הָאֹר!

אָנוּ שׁוֹבְבִים גְּדוֹלִים, עֲלִיזִים וְהוֹלָלִים
אֶךְ נִדַּע יָפָה מְאֹד, לְסִפּר, לְשִׁיר, לְרַקֵּד.
סוּרָה חֹשֶׁךְ, הִלָּאָה שְׁחֹר!
סוּרָה מִפְּנֵי הָאֹר!

פעילות פתיחה - "מי הדליק את החושך?"

עזרים:

10 חישוקים גדולים / לצייר עיגול גדול על הארץ בעזרת גיר

מחשב / רמקולים

קישור למחרוזת שירי חנוכה

מהלך הפעילות:

נזמין את הילדים לעמוד סביב העיגול הגדול שציירנו בגיר על הרצפה) נשמיע ברקע את מחרוזת שירי חנוכה נספר לילדים כי בתוך החישוקים שלנו זהו מקור האור ומחוץ לחישוק – חושך.

נשאל את הילדים איזה מילים הם מכירים המתארות אור וחושך ולאחר מכן נציג בפניהם דוגמות נוספות.

נספר לילדים כי יש מילים רבות ושונות שיכולות לתאר או להזכיר אור או חושך ועתה אתם עומדים לבלבל אותם.

ניתן לילדים דוגמות למילים הקשורות לאור וחושך

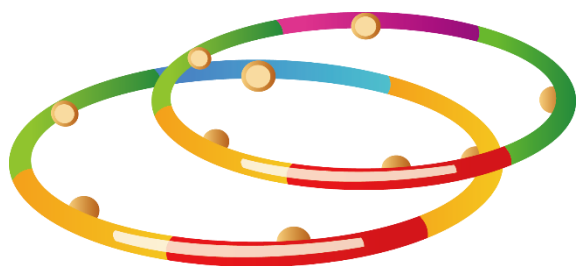
אור – מנורה, פנס, נר, תאורה, שמש, לפיד, חנוכייה, קרן אור, בוהק, הבזק, אלומת אור וכדומה.

חושך – לילה, חשוך, שחור, כהה, אפל, עלטה וכדומה.

השתמשו במילים המוכרות לילדים בקבוצת הגיל שלכם.

המובילים יאמרו בכל פעם מילה אחרת הקשורה באור או בחושך,

הילדים יקפצו אל תוך החישוק כשהמילה קשורה לאור ומחוצה לו כאשר המילה קשורה לחושך.

פעילות העשרה חינוכית - תיאטרון צלליות

הכנה מראש:

1 בריסטול מוקצף – קאפה לבן או שחור (עובי 10 מ"מ)
המובילים יחתכו מלבן קטן יותר מתוך הקאפה על מנת שתשאר רק המסגרת
ניקה אלבד לבן בגודל הקאפה (70 ס"מ על 1 מ') ונחבר אותו מאחור בעזרת
דבק רחב. (רצוי דבק חבלה / גאפה)
בעזרת הלורד רשמו על הדופן העליונה של המסגרת (המונחת במאונך) "תיאטרון הצלליות שלנו"
הכנו את בסיס תיאטרון הצלליות. ראו דוגמה:
סרטון לדוגמה כיצד נראה תיאטרון הצלליות בפעולה.

עזרים:

מחשב / רמקולים / מקרן

סרטון מקסים על אמנות תיאטרון הצלליות

מנורה חזקה ניידת / פנס חירום

לוח הקאפה שהכנתם מראש

מספר קוביות עץ מהצהרון

על מנת להעמיד את הלוח על אחד השולחנות.

לורד שחור

אלבד לבן

דבק רחב (רצוי גאפה)

להכנת הצלליות:

דפי בריסטול שחורים – שניים לכל תלמיד

עפרונות

מספריים

מקלות רופא ארוכים מעץ – שניים לכל תלמיד

דבק רחב (גאפה)

כאופציה – ניתן להדפיס תמונות של דפי צביעה והילדים יוכלו להעתיק את הדמויות.

מהלך הפעילות:

נחלק את הפעילות לשני חלקים.

בחלק הראשון הילדים יכינו צלליות.

נחלק לילדים את הדפים השחורים ועפרונות נבקש מהילדים
לדמיון ולבחור איזו צללית הם רוצים ולצייר את קווי המתאר שלה
(רק הקווים החיצוניים) על הדף השחור.

ניתן להגיש עזרה לילדים לפי הצורך.

עודדו את הילדים לבחור צורות פשוטות לציור וגזירה כגון: פרח, שמש, מיקי מאוס, עציץ, ירח, סביבון, סופגנייה וכדומה.

לאחר הציור יגזרו הילדים את הצורה שציירו וידביקו אליה מקל רופא בעזרת נייר דבק רחב וחזק.

ראו דוגמה:

אם החלטתם להדפיס דפי צביעה , חלקו לילדים והנחו אותם להניח את הדף עם הציור על הבריסטול השחור ולעבור על הקווים של הציור בחוזקה ולאחר מכן לגזור את הדמות שהעתיקו מתוך הבריסטול השחור וידביקו אליהן את מקלות הרופא. כעת הצלליות שלנו מוכנות ☺

המובילים יעמידו את הלוח שהכינו מראש בעזרת תמיכת קוביות עץ מהצהרון (או משהו אחר כבד שיתמוך) על שולחן, מול המפגש של הילדים ומאחוריו יניחו במרחק בטוח את המנורה. נכבה את האור בצהרון ונדגים לילדים בעזרת צללית מאחורי הלוח. ככל שמקרבים את הצללית שלנו אל הבד הלבן , היא יותר ברורה ואם הולכים אחורנית ומרחיקים אותה היא הופכת להיות גדולה ומטושטשת.

נזמין בכל פעם שניים / שלושה ילדים להציג עם הצלליות שלהם בדיבור, משחק או שיר.

בתום הסיבוב ניתן ללמד את הילדים כיצד ניתן ליצר צלליות רק בעזרת כפות הידיים שלנו ולאפשר להם להתנסות בעצמם.

הנה מספר דוגמות:

באם נותר זמן תוכלו להקרין לילדים

את הסרטון הנפלא הזה

[אומנות תיאטרון הצלליות.](#)

פעילות סיום - קסם דמי החנוכה

מידע למובילים והכנה מראש:

למען הצלחת הקסם והרשמת הילדים
יכינו המובילים את הקסם בעצמם וידגימו לילדים.
רק לאחר מכן נלמד אותם כיצד להכין את הקסם בעצמם.
עיברו על מהלך הפעילות וקראו כיצד להכין את הקסם והכינו אותו עבורכם.
בקסם זה אנו מכינים "שקית" קסם הנראית לכאורה ריקה
אך לפתע פתאום מופיעים בה דמי החנוכה.

עזרים:

נייר עיתון רגיל מלבני לכל תלמיד
2-3 מטבעות שוקולד (פרווה) לכל תלמיד
מספריים
שדכן

מהלך הפעילות:

כשנציג בפני הילדים את הקסם נראה להם בהתחלה את השקית הריקה
(המטבעות מסתתרים בכיס השני) ונזמין אותם לומר את מילות הקסם
"הוקוס פוקוס, סופגנייה וסביבון מי יגלה את סוד המטבעות ראשון?"

נזמין את הילדים לנופף במקל קסם דמיוני,
נהפוך את השקית לאט ונשפוך את המטבעות לכף ידינו.

איזו חגיגה, הצלחנו בקסם הפשוט והנפלא.
כעת נגלה לילדים את הסוד שרק אנחנו יודעים, נראה להם את הכיס הכפול
ונלמד אותם כיצד להכין את הקסם.

ננחה את הילדים לקחת את דף העיתון ולקפל אותו לחצי
ולאחר מכן שוב לחצי נוסף.
נלחץ היטב בעזרת כף היד להדק את הקיפולים
ולאחר מכן יפתחו הילדים את נייר העיתון
ובעזרת מספריים יגזרו מתוך נייר העיתון רק רבע אחד.
ראו דוגמה בדף הבא.

לאחר שגזרנו רבע מנייר העיתון נקפל שוב את הנייר ונהדק בעזרת שדכן את הצד הפתוח.
נשאיר למעלה פתוח. אם תציצו אל השקית תראו שיצרנו כיס כפול.
נכניס את מטבעות השוקולד לכיס אחד ונתאמן כיצד להציג את הקסם בפני המשפחה.

פעילות פתיחה - להאיר את הלב

עזרים:

מחשב/רמקולים/ מקרן

קישור לשיר "להאיר את הלב"

כל הזכויות שמורות ל"מקבלה לעם"

מהלך הפעילות:

נקרין / נקריא לילדים את מילות השיר.

נשאל את הילדים כיצד הרגישו כאשר הקשיבו למילות השיר ובמה לדעתם עוסק השיר, מה הוא מספר לנו?

נשאל את הילדים מה לדעתם משמעות המשפט: "נגלה מי מדליק בנו אור"
האם מתכוונים לאור אמיתי? לאש? ואם לא, אז למה הכוונה?
איזה דברים יכולים לתת לנו תחושה של "אור"?
(כשמפרגנים לנו, כשמחמיאים לנו, כשמחזקים ומעריכים אותנו)

נשמיע לילדים את השיר לפחות פעמיים.

לאחר מכן המובילים ישירו בכל פעם שורה והילדים יחזרו אחריהם.

פעילות העשרה חוייתית -

"האור שבִּי" - "פֶּסְטִיגֶל ילְדֵי הָאֹר"

הכנה מראש:

לפעילות זו נערך מראש. ראשית ניתן להיערך עם סופגניות לסיום יום זה. להציע לילדים לבוא לבושים ביום זה בצבעי האש.

עזרים:

אלבד (אם תרצו להכין וילון רקע למופע בגווני אש – אדום צהוב כתום) מחשב / רמקולים

אופציה – ניתן להציע לילדים לבוא ביום זה לבושים בצבעי האש. קישורים לשירים שאותם ניתן לשיר במופע -

קישור לשיר – ימי החנוכה

קישור לשיר – חנוכייה לי יש

קישור לשיר – סביבון סוב סוב סוב

קישור לשיר – נר לי דקיק

קישור לשיר – חנוכה חג יפה כל כך

קישור לשיר – מעוז צור

קישור לשיר – הנרות הללו

קישור לשיר – נרותי הזעירים

קישור לשיר סיום – שיר חנוכה שמאיר את הלב

מהלך הפעילות:

לקראת סוף ימי הפעילות נחגוג את חנוכה בצורה מיוחדת ושמחה ונזמין את כל הילדים לחגיגה.

היום אנו עורכים את "פֶּסְטִיגֶל ילְדֵי הָאֹר" – האור שִׁבִּי

בו ישתתפו החברים בשיר וריקוד.

הזמינו את הילדים להתחלק לקבוצות של שלושה או ארבעה ילדים.

המוביל/ה ישמיעו בכל פעם שיר והילדים יבחרו איזה שיר

הם מכירים היטב ויכולים לשיר אותו.

אחרי שכל קבוצה יודעת מה היא שרה

הכינו את מרחב הצהרון כמופע עם כסאות לקהל.

המוביל/ה יזמינו את הקבוצות להופיע בפני כל החברים.

אם תרצו תוכלו לצלם את המופע בווידאו ולשלוח להורים.

- פעילות זו מותנית באישור הזמנת סופגניות לצהרון ולרכוש תוספות.

פעילות סיום - הקונדיטוריה שלנו

הכנה מראש:

הזמנת סופגניות קטנות כמספר הילדים (וקצת יותר) ללא תוספות בכלל.
קניית ממרח חרובים, ריבה ללא סוכר, אבקת סוכר, ממרח לוטוס, סוכריות קטנות לקישוט עוגות.

עזרים:

מחשב / רמקולים

קישור למחרוזת שירי חנוכה

סופגניות קטנות כמספר הילדים על צלחות

מסננת קטנה

אבקת סוכר

קעריות עם ממרחים שונים לכל שולחן

כפית לכל תלמיד

מפית נייר לכל תלמיד

לסיום המופע החגיגי שלנו נזמין את הילדים לשבת סביב השולחנות (אחרי שטיפת ידיים)

וליהנות מיצירה קולינרית שיכינו בעצמם. נחלק לכל תלמיד צלחת עם סופגנייה

ובמרכז כל שולחן נניח 4 קעריות מרכזיות: ממרח חרובים, ריבה ללא סוכר,

סוכריות (לקישוט עוגה), ממרח לוטוס.

נסביר לילדים כי אנו נכין לעצמנו סופגנייה טעימה וצבעונית.

הנחו אותם לשמור על איפוק וסבלנות ולקחת מעט מכל קערית.

בתאבון וחג שמח ☺

פעילות סיום: חידון החנוכה הגדול

מהלך הפעילות:

נערוך עם הילדים חידון בנושא חג החנוכה.

1. מי יודע מה אומרות האותיות שכתובות על דפנות הסביבון? נ,ג,ה,פ.

תשובה: נס גדול היה פה

2. שני נרות מדליקים לשבת המלכה וכמה מדליקים בחג החנוכה?

תשובה: 9 נרות (8 נרות ושמש)

3. כמה ימים אנו חוגגים את חג החנוכה?

תשובה: שמונה ימים

4. מי יודע מדוע אנו חוגגים את חנוכה 8 ימים?

תשובה: לזכר נס כד השמן שהספיק לשמונה ימים

5. באיזה שם נוסף מכנים את חג החנוכה?

תשובה: חג האור / חג האורים

6. מי יודע מדוע אוכלים סופגניות ולביבות בחנוכה?

תשובה: גם כן לזכר נס פך השמן

7. מי יודע מהו שמו של המלך אותו ניצחו המכבים?

תשובה: אנטיוכוס

8. כמה נרות מדליקים בערב הראשון של חנוכה?

תשובה: נר אחד. ובכל יום מדליקים נר נוסף

9. מדוע מסובבים סביבונים בחנוכה?

תשובה: לזכר אותם ימים שהיוונים לא רצו שבני ישראל ילמדו תורה,

אז הם היו מחביאים סביבונים בזמן שקראו בספרי התורה ובכל פעם שהיו עוברים

לידם יונים, הם היו מסתירים את הספרים ומשחקים בסביבונים.

*הוסיפו חידות כראות עיניכם

מתכון בהפתעה

אם יש באפשרותכם לבשל/ לטגן בצהרון, הנה מתכון נפלא וקל לסופגניות צ'ורוס שתוכלו להכין לתלמידי הצהרון.

קישור לסרטון הדרכה להכנת הצ'ורוס בקלי קלות

שימו לב – על מנת שיספיק לתלמידי הצהרון שילשנו את הכמויות.

החומרים הנדרשים:

3 כוסות חלב / מים (כוס = 240 מ"ל – כוס חד פעמית)

300 גרם חמאה

3 כפות סוכר לבן

2/3 כפית מלח דק

3 כוסות או 450 גרם קמח לבן

12 ביצים L

1 בקבוק שמן קנולה

סוכר וקינמון מעורבבים לציפוי בסוף.

ניתן לצפות באופן ההכנה בסרטון.

בתאבון וחג שמח

"כדי להאיר אחרים... עליכם לזהור בעצמכם"

